



Integraal Waterbeleid
Bekken van de Gentse Kanalen

rapport

Bekkenvoortgangsrapport 2013

Bekken van de Gentse Kanalen



Juni 2014

Woord Vooraf

Beste lezer

Voor u ligt het zesde bekkenvoortgangsrapport van het bekken van de Gentse Kanalen. Met dit rapport willen we u jaarlijks informeren over de stand van zaken van de uitvoering van het bekkenbeheerplan van de Gentse Kanalen. U leest er welke vooruitgang is geboekt en welke acties in de loop van 2013 zijn uitgevoerd.



De werking van de bekkenstructuren stond in 2013 voor een groot deel in het teken van de voorbereiding van de opmaak van de 2e generatie Stroomgebiedbeheerplannen. Dit plan zal voor de periode 2015-2021 de basis vormen voor de uitwerking van het integraal waterbeleid op het terrein.

Sinds 11 oktober 2013 is ook het gewijzigd decreet integraal waterbeleid van kracht. De wijzigingen beogen een vereenvoudiging van de planning en organisatie van het integraal waterbeleid. Zo wordt het deelbakkenniveau in het bekkenniveau geïntegreerd waardoor de waterschappen verdwijnen. Om de lokale betrokkenheid te garanderen worden de bekkenbesturen opgesplitst in een algemene bekkenvergadering - waar alle lokale besturen deel van uit maken- en een bekkenbureau. Ook wordt verder werk gemaakt van gebiedsgericht en thematisch overleg. In de loop van oktober 2013, organiseerden de 5 Oost-Vlaamse bekkensecretariaten infovergaderingen specifiek voor de lokale besturen om de nieuwe structuren toe te lichten. Alle infosessies konden op heel wat belangstelling rekenen.

Een belangrijk dossier voor het bekken van de Gentse Kanalen blijft het dossier van de Westlede. Teneinde te komen tot een gedragen oplossing voor dit dossier werd in 2013 verder overleg gepleegd met alle betrokken partijen. Als voorzitter van het bekken van de Gentse Kanalen hoop ik in 2014 concrete stappen vooruit te kunnen zetten voor de realisatie van dit belangrijk project.

2014 wordt ongetwijfeld een druk, maar ook boeiend werkjaar. In 2014 worden de aangepaste bekkenstructuren opgericht. De opmaak van het ontwerp van de bekkenspecifieke delen voor het tweede stroomgebiedbeheerplan krijgt in het voorjaar een prominente plaats binnen de overlegstructuren. Ik hoop dat de doorstart van de nieuwe bekkenstructuren en de opmaak van de 2e generatie Stroomgebiedbeheerplannen mag resulteren in een nieuwe dynamiek met positieve resultaten op het terrein. Hiervoor rekenen we op de medewerking van alle betrokken partners en actoren.

Veel leesplezier.

Met vriendelijke groeten,



Jan Briers
Gouverneur Oost-Vlaanderen
Voorzitter bekkenbestuur Gentse Kanalen

Inhoud

Inhoud	2
1 Inleiding	4
2 Uitvoering van het bekkenbeheerplan en de deelbekkenbeheerplannen	5
2.1 Rapportering 2013	5
2.2 Aanpassing, schrapping of toevoeging van acties	7
2.2.1 Toevoegen van een actie	7
3 Rapportering uit de structuren	9
3.1 Bekkenbestuur	9
3.2 Bekkenraad	10
3.3 Ambtelijk bekkenoverleg en permanente kern bekkensecretariaat	10
4 Opstap naar 2 ^{de} generatie stroomgebiedbeheerplannen – bekkenspecifiek deel	12
5 Overzicht relevante beleidsbeslissingen en –documenten	14
Bijlage 1: Stand van zaken uitvoering acties optimalisatieprogramma VMM voor de bovengemeentelijke waterzuiveringsinfrastructuur voor de bovengemeentelijke waterzuiveringsinfrastructuur	16

1 Inleiding

Artikel 50 van het decreet Integraal Waterbeleid stelt dat er jaarlijks een bekkenvoortgangsrapport moet worden opgemaakt. Het moet een geïntegreerd voortgangsverslag van de stand van uitvoering van het bekkenbeheerplan (inclusief deelbekkenbeheerplannen) zijn en een opgave bevatten van de nog te verrichten activiteiten en te nemen maatregelen ter uitvoering van het bekkenbeheerplan.

Het decreet Integraal Waterbeleid legt ook de procedure voor het bekkenvoortgangsrapport vast:

- Het bekkensecretariaat maakt het ontwerp bekkenvoortgangsrapport op;
- Het ontwerp bekkenvoortgangsrapport wordt ter advies voorgelegd aan de bekkenraad;
- De algemene bekkenvergadering stelt het bekkenvoortgangsrapport vast;
- Het bekkenvoortgangsrapport wordt vervolgens overgemaakt aan de CIW en aan de voor integraal waterbeleid bevoegde minister.
- Het bekkenvoortgangsrapport wordt op het bekkensecretariaat ter inzage gelegd.

Het bekkenvoortgangsrapport is dus een operationeel instrument om de uitvoering van de het bekkenbeheerplan en de bijhorende deelbekkenbeheerplannen op te volgen. Het bekkenvoortgangsrapport bevat ook de maatregelen die nog moeten genomen worden om de plannen uit te voeren.

Het voorliggende bekkenvoortgangsrapport handelt over het zesde jaar (2013) van de planperiode van de huidige en eerste generatie bekken- en deelbekkenbeheerplannen (2008 – 2013). Basis voor het opstellen van het bekkenvoortgangsrapport zijn de gegevens inzake planning en uitvoering van de acties aangeleverd door de verschillende initiatiefnemers.

Het bekkenvoortgangsrapport schetst diverse aspecten in verband met de uitvoering van de bekken- en deelbekkenbeheerplannen. Hierbij wordt de focus gelegd op een aantal zwaartepunten en aandachtspunten die betrekking hebben op de voortgang van acties in het bekken van de Gentse Kanalen.

Naast een weergave van de stand van zaken van de acties wordt een vooruitblik gegeven over de verdere planning op korte termijn voor de uitvoering van de acties uit het (deel)bekkenbeheerplan. Het bekkenvoortgangsrapport rapporteert ook over de werking van de bekken- en deelbekkenstructuren. Er wordt ondermeer een kort overzicht gegeven van de uitgebrachte adviezen (cfr DIWB Art. 27 §2) door het bekkenbestuur in 2013. Zowel bekkenspecifiek als op Vlaams niveau wordt een overzicht gegeven van recente beleidsontwikkelingen. Tenslotte worden enkele aanbevelingen meegegeven. Alle informatie over de bekkenstructuren en de documenten waarnaar het bekkenvoortgangsrapport refereert, zijn terug te vinden op www.bekkingentsekanalen.be. De deelbekkenbeheerplannen kan u raadplegen op de website van de provincie Oost-Vlaanderen (www.oost-vlaanderen.be).

Het voorliggende bekkenvoortgangsrapport werd besproken op het ambtelijk bekkenoverleg van de Gentse Kanalen op 4 april 2014, geadviseerd door de bekkenraad van de Gentse Kanalen in zitting van 8 mei 2014 en vastgesteld door de algemene bekkenvergadering van de Gentse Kanalen op 18 juni 2014.

2 Uitvoering van het bekkenbeheerplan en de deelbekkenbeheerplannen

In onderstaande tekst vindt u meer uitleg over de stand van zaken van de uitvoering van het bekkenbeheerplan en de deelbekkenbeheerplannen. Een aantal acties waarvoor in 2013 belangrijke stappen werden gezet, worden toegelicht.

2.1 Rapportering 2013

2.1.1 Acties

Gebiedsgerichte rapportering

Naar een verbeterde afwatering voor de Westlede

Om te komen tot een gedragen oplossing werden in de schoot van het bekkenbestuur een stuurgroep en een aantal technische werkgroepen opgericht op te komen tot een integrale oplossing voor de wateroverlast in het gebied. In 2013 werden verder gewerkt rond volgende items:

- Nieuwe afwateringsgracht (nieuwe Westlede richting Siffererdok)

In 2013 werden de financiële engagementen met de betrokken partijen verder afgetoetst. Op 17 september 2013 vond onder voorzitterschap van gouverneur Jan Briers een overleg plaats met alle betrokkenen partijen. Verschillende pistes voor financiering kwamen op dit overleg aan bod en worden nu verder opgevolgd.

- Nabestemming Oud Vliegveld

Bij de inrichting van de site zal het aspect van buffering worden meegenomen samen met de overige randvoorwaarden voor de inrichting van het terrein. Er dient gestreefd naar een maximale buffercapaciteit ter hoogte van de oude zandwinningsputten rekening houdend met de nieuwe bestemming en met aandacht voor het belang van een goede waterkwaliteit. Op 7 oktober 2013 vond een vergadering van de technische werkgroep modellering plaats teneinde te komen tot een consensus te komen voor de toekomstige buffercapaciteit ter hoogte van de oude zandwinningsputten. Een buffercapaciteit van 100.000 m³ werd als verdedigbaar getal naar voor geschoven als input voor de nabestemming van de Oude Zandwinningsputten te Lochristi. Dit getal zal nog verder worden verfijnd op basis van aangeleverde data van o.a. de polder van Moervaart en Zuidlede, TMVW en WenZ.

- Renovatie van de pompinfrastructuur van polder van Moervaart en Zuidlede en dijkherstel van de Zuidlede

Het is de bedoeling om de sterk verouderde infrastructuur van de pompgemalen om te vormen tot moderne en betrouwbare infrastructuren, die een actief en gebiedsgericht peilbeheer toelaten via een meer intelligente sturing en debietmeting met afstandsbewaking. In 2013 werd dit dossier verder voorbereid.

Pompgemaal te Lokeren op de dam op de Durme

Ter hoogte van Lokeren werd in de jaren '60 op de Durme een dam aangelegd om de stad te beschermen tegen het stormtij vanuit de Schelde. De dam vormt sindsdien de scheiding tussen de Tijdurme aan de oostkant en de Kanaaldurme aan de westkant. Door deze dam doen er zich op vandaag een aantal problemen voor:

- Aanslibbing van de Tijdurme door gebrek aan doorstroming;
- De dam vormt een vismigratieknelpunt
- Beperking van de afwateringsmogelijkheden op het pand Kanaalduyme en verhoogd risico tot wateroverlast op het pand Kanaalduyme

Met de bouw van een pompgemaal wil men een oplossing bieden voor deze problemen. Het project werd voorzien op het financieel plan 2013 van Waterwegen en Zeekanaal NV.

Vismigratie Merelbeke

De geetjedesluis te Merelbeke vormt het grootste vismigratieknelpunt voor de migratie vanuit zee en de Zeeschelde naar de stroomopwaarts gelegen Leie en Bovenschelde. Het oplossen van dit vismigratieknelpunt (A115 BBBP Gentse Kanalen) werd in het bekkenbeheerplan dan ook aangeduid als bindende bepaling waarbij het project op korte termijn verder diende uitgewerkt te worden.

Binnen WenZ werd op voordragen van de begeleidende stuurgroep bestaande uit vertegenwoordigers van INB, ANB en WenZ de beslissing genomen om als oplossing voor het vismigratieknelpunt een vispassage te realiseren ter hoogte van de B4-stuw te Zwijnaarde. Om een volwaardig functionele vistrap te realiseren is een gewijzigd afvoerregime noodzakelijk waarbij overtollig water vanuit de Bovenschelde richting Benedenschelde afgevoerd zou worden via de B4-stuw in plaats van via de stuw ter hoogte van het sluizencomplex te Merelbeke. Deze mogelijkheid werd in 2012 verder onderzocht door het INBO en het WL. In 2013 werd overleg gepleegd tussen W&Z en Afdeling Electromechanica en Techniek (EMT), alsook een bestek opgemaakt door EMT.

Bestrijden van invasieve waterplanten

De provincie Oost-Vlaanderen heeft in 2013 de bestrijding van plantenexoten in waterlopen van 2de en 3de categorie verder gecoördineerd en actief ondersteund. Enkele nieuwe locaties werden aangepakt en locaties waar vroeger reeds een mechanische bestrijding werd uitgevoerd i.k.v. de nazorg werden zeer zorgvuldig opgevolgd. Op een aantal locaties heeft de nazorg geleid tot uitroeiing van de bestreden planten. Mede dankzij de provinciale rattenvangers blijft de waakzaamheden in de gemeenten, polders en wateringen groot.

In het bekken van de Gentse Kanalen werden volgende werken uitgevoerd:

- Nazorg in het laatste jaar in Evergem (O811/O211/O273), Desteldonk (o1220/1330/1330ter/01330a/afwateringsgracht Haven Gent), Wachtebeke (O1325) en Belsele (O1235/O1261)
- Bestrijding opgestart met een eerste (machinale ruiming) en ondertussen in nazorg: Eksaarde (oud geklasseerde 15 Eksaarde); Stekene (O8090) en Sint Niklaas (O2169).

De provincie Oost-Vlaanderen werkt ook mee aan het opstellen van een praktisch beheervademecum invasieve exoten dat ANB in 2014 wil afronden.

Digitalisering van de analoge atlassen van de onbevaarbare waterlopen

De provincie Oost-Vlaanderen maakte werk van het digitaliseren van al het analoge (kaart)materiaal dat deel uitmaakt van de 3 atlassen die in de loop van de voorbije decennia zijn opgemaakt. Ontbrekende of onbruikbare gegevens van de atlas 1877 werden opgevraagd bij gemeenten en verder aangevuld. Alle info is raadpleegbaar via het nieuwe geoloket www.gisoost.be/home/atlaswl.php dat vlot toegankelijk is voor de lokale besturen en het brede publiek.

Thematische rapportering

2.1.2 Signaalgebieden

In 2013 werden er binnen het bekken van de Gentse Kanalen geen signaalgebieden behandeld.

2.1.3 Speerpuntgebieden

In het kader van het vaststellen van de stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas heeft de Vlaamse Regering haar goedkeuring gehecht aan 'speerpuntgebieden'.

De lijst van goedgekeurde speerpuntgebieden omvat voor het beleidsdomein leefmilieu 7 waterlichamen waarvoor – mits uitvoering van een aantal aanvullende maatregelen – de goede toestand in 2015 haalbaar geacht wordt. Geen van deze 7 waterlichamen zijn echter gelegen in het bekken van de Gentse Kanalen. Verder werden voor het beleidsdomein leefmilieu ook 8 waterlichamen geselecteerd verspreid over Vlaanderen, waarvoor een verbetering van de toestand vooropgesteld wordt. Van deze 8 waterlichamen bevindt de Zwarte Sluisbeek (VL08_27) zich in het bekken van de Gentse Kanalen.

In 2012 werd binnen VMM het speerpuntgebied van de Zwarte Sluisbeek verder onder de loupe genomen waarbij verdere analyse van nutriëntinspoeling in het stroomgebied en hieraan gekoppeld een lijst met actiepunten tot kennisverdieping en te nemen maatregelen werd opgesteld. Deze werden in de loop van 2013 verder behandeld.

2.2 Aanpassing, schrapping of toevoeging van acties

In functie van de nood op het terrein en/of nieuwe ontwikkelingen kan het soms noodzakelijk zijn om acties uit het (deel)bekkenbeheerplan aan te passen of toe te voegen. Gezien het bekkenbeheerplan werd vastgesteld door de Vlaamse regering, moet er een strikte procedure gevolgd worden om aanpassingen aan acties uit het (deel)bekkenbeheerplan door te voeren. Hiertoe vormt het bekkenvoortgangsrapport het instrument. De aanpassingen worden steeds afdoende gemotiveerd.

2.2.1 Toevoegen van een actie

Deze acties hebben niet het statuut van een actie uit het (deel)bekkenbeheerplan, maar kunnen gezien worden als een opstap naar het volgende bekkenbeheerplan of deelbekkenbeheerplannen. De nieuwe acties kunnen slechts worden opgenomen in een volgend bekkenbeheerplan op voorwaarde dat een initiatiefnemer kan worden aangeduid die dit voorstel verder kan uitwerken. Bovendien kan de oplistings van nieuwe initiatieven belangrijk zijn in functie van subsidiëring (bv. Rubiconfonds).

De volgende lijst met voorstellen voor nieuwe initiatieven, werden reeds opgenomen in voorgaande bekkenvoortgangsrapporten:

- Uitbreiding en differentiëring van het aanbod van overslagcentra en van watergebonden bedrijventerreinen
- Aanleggen van wacht- en rustplaatsen voor binnenschepen.
- Creëren van voldoende installaties voor de binnenvaart voor de ontvangst van vaste en vloeibare afvalstoffen

- Het invoeren van een scheepvaartbegeleidingssysteem in uitvoering van de Europese Richtlijn RIS
- Onderzoek mogelijkheid bijkomende zwemwaters in de toeristische streek Meetjesland.

In kader van het bekkenvoortgangsrapport 2011 werden volgende acties uit het CIW rapport globale evaluatie overstromingen november 2010 voorgedragen als nieuwe actie voor het bekkenbeheerplan van de Gentse Kanalen:

- Implementatie intelligente sturing (op schade) voor het stroomgebied van het Leopoldkanaal (CIW actienr 19.1)
Initiatiefnemer: W&Z ism VMM
Stand van zaken: Dossier zal voorbereid worden na implementatie sturing Demer
- Werken aan een klimaatbestendige grensregio door de uitwerking van prioritaire acties opgenomen in het project "Water voor nu en later" van de Euregio Scheldemond (actienr 14.18)
Initiatiefnemer: Provincie Oost- en West- Vlaanderen, het Waterschap Scheldestromen
Stand van zaken: Deze actie ligt momenteel stil, in afwachting van Interreg Va.
- Uitvoeren van zomerretingswerken (ciw actienr 13.10)
Initiatiefnemer: provincie Oost-Vlaanderen
Stand van zaken: doorlopend
- Moderniseren en aanpassen pompgemalen Moervaart en Zuidlede (ciw actienr 20.3)
Initiatiefnemer: VMM
Stand van zaken: De haalbaarheid van de modernisatie en vernieuwing van de pompgemalen op de Moervaart en Zuidlede wordt onderzocht.
- Verbetering dijken langs de Zuidlede te Moerbeke (ciw actienr 13.8)
Initiatiefnemer: VMM
Stand van zaken: Het bestek is eind 2012 aanbesteed. De werken worden in 2013-2014 uitgevoerd.
- Verdere uitbouw pompstation te Stekene op Stekensevaart met een roosterreiniger en laagspanningsinstallatie. (ciw actienr 13.9)
Initiatiefnemer: VMM
Stand van zaken: De opdracht werden eind 2012 aanbesteed. De werken worden in 2013-2014 uitgevoerd.
- Nieuwbouw automatische roosterreiniger te Ertvelde op de Lieve (ciw actienr 13.7)
Initiatiefnemer: VMM
Stand van zaken: uitgevoerd
- Onderzoek naar de noodzaak tot ruimen in de Reigersbeek te Deinze (ciw actienr 13.23)
Initiatiefnemer: provincie Oost-Vlaanderen
Stand van zaken: Duikers tussen Wierookstraat en Schipdonkkanaal worden voorjaar 2014 vervangen. Ruimen is niet nodig.

3 Rapportering uit de structuren

3.1 Bekkenbestuur

Volgens het Decreet Integraal Waterbeleid (artikel 27 § 2) heeft het bekkenbestuur tot taak een advies uit te brengen over:

- 5° een advies uit te brengen over de waterbeleidsnota;
- 6° een advies uit te brengen over de in artikel 37, § 1, bedoelde documenten¹;
- 7° een advies uit te brengen aan de overheden die bevoegd zijn voor het vaststellen ervan over:
 - a) ontwerpen van investeringsprogramma's en ontwerpen van technische plannen met een rechtstreekse invloed op de watersystemen;
 - b) ontwerpen van investeringsprogramma's en ontwerpen van technische plannen inzake openbare rioleringen en groot- en kleinschalige rioolwaterzuiveringsinstallaties;
- 9° een advies uit te brengen over alle andere onderwerpen die worden voorgelegd door de Vlaamse regering.

Het advies heeft hoofdzakelijk tot doel om de uitvoering van het integraal waterbeleid op bekkenniveau te bewaken, om de investeringsprioriteiten te identificeren op basis van de bekkenbeheerplannen en om de afstemming tussen bekkens te garanderen.

Voor 2013 zijn binnen het bekken van de Gentse Kanalen de volgende adviezen uitgebracht:

- Waterbeleidsnota

Het bekkenbestuur van de Gentse Kanalen heeft op de vergadering van 7 juni 2013 de waterbeleidsnota geadviseerd.

- Optimalisatieprogramma 2015-2019

Het bekkenbestuur van de Gentse Kanalen heeft op de vergadering van 4 juni 2012 het optimalisatieprogramma 2015-2019 van VMM geadviseerd. Dit advies werd opgemaakt aan de hand van een integrale afweging van een OP-project volgens een door de CIW-goedgekeurde methodologie, aangevuld met lokale terreinkennis van de waterbeheerders. De OP-projectenkorf voor advisering omvatte in het bekken van de Gentse Kanalen in totaal 16 projecten. Conform de toetsingsmethodiek werd in het advies een rangorde opgesteld waarbij aan VMM geadviseerd wordt om preferentieel de bovenaan gerangschikte projecten te programmeren op het OP.

- Technische Plannen van Aquafin

Gezien de adviesfrequentie van de TP en gezien het bekkenbestuur 2 (tot 3) keer per jaar samenkomt, werd het bekkensecretariaat gemandateerd om de advisering uit te voeren van de technische plannen van Aquafin. Het bekkensecretariaat bereidt deze adviezen voor in overleg met het ambtelijk bekkenoverleg.

- Project 20.090 Sanering Oosteeklo-Dorp tot PS Oosthoekstraat te Assenede
- Project 22.904 Sanering Vaartstraat te Kaprijke
- Project 20.640 Aansluiting Meigem te Deinze
- Project 22.852 Vosselare – Sanering Damstraat te Nevele

¹ Art. 37 § 1 verwijst naar de documenten mbt Stroomgebiedbeheerplan

- Project 22.037 RWZI Sinaai – 2^e fase te Sint-Niklaas
 - Investeringsprogramma's waterbeheerders
- Op 20 september 2013 bracht het bekkenbestuur van de Gentse Kanalen positief advies uit op de investeringsprogramma's van de Vlaamse Milieumaatschappij, Waterwegen en Zeekanaal, Generale Vrije Polders en Watering Oude Kale en Meirebeek.

Volgende investeringsprojecten kwamen aan bod:

- Voor WenZ:
 - Seine-Schelde uitvoering
 - Creatie lig- en rustplaatsen voor binnenvaart in de regio Gent
 - Ontwikkeling site "Eilandje" te Zwijnaarde
 - Renovatie kaaimuren oud havengebied Gent
 - Doortocht Gent - Openleggen resterend deel Reep
- Voor VMM:
 - Renovatie van stuwen Leopoldkanaal, Isabellarigool en Brakeleiken
 - Pompstation te Stekene op Stekensevaart: uitbouw met roosterreiniger en laagspanningsinstallatie
- Watering Oude Kale en Meirebeek:
 - Project meander Landegem

3.2 Bekkenraad

In de bekkenraad, onder voorzitterschap van de bekkencoördinator zijn alle maatschappelijke belangengroepen die te maken hebben met waterbeleid, vertegenwoordigd. De voornaamste taak van de bekkenraad is advies uitbrengen over het bekkenbeheerplan, het bekkenvoortgangsrapport en andere waterbeheerplannen.

De bekkenraad van de Gentse Kanalen kwam één maal samen in 2013, op datum van 29 april 2013. Het hoofdagendapunt van de vergadering betrof de advisering van het ontwerp bekkenvoortgangsrapport van de Gentse Kanalen 2012.

3.3 Ambtelijk bekkenoverleg en permanente kern bekkensecretariaat

Het bekkensecretariaat staat in voor de dagelijkse werking van het bekken. De vaste kern van het bekkensecretariaat van de Gentse Kanalen bestaat uit de bekkencoördinator, een planningsverantwoordelijke en een RO verantwoordelijke en wordt bijgestaan door het ambtelijk bekkenoverleg. Op 1 februari 2013 startte mevrouw Ingrid D'Hondt als bekkencoördinator van de Gentse Kanalen. Zij nam de fakkel over van mevrouw Annick De Winter die vanaf 1 mei 2012 tot 1 februari 2013 de functie van bekkencoördinator van de Gentse Kanalen waarnemend opnam.

Het ambtelijk bekkenoverleg (ABO) is een vergadering van gemeentelijke, provinciale en gewestelijke ambtenaren die betrokken zijn bij het (integraal) waterbeleid. De vergadering staat onder voorzitterschap van de bekkencoördinator. Het ABO van de Gentse Kanalen brengt de verschillende waterbeheerders binnen het bekken samen door overlegmomenten en biedt op die manier een forum voor informatie-uitwisseling tussen de verschillende partijen. Informatiedoorstroming is hierbij één van de belangrijkste aandachtspunten. Naast dit informatief luik van de vergadering zorgt het ambtelijk bekkenoverleg onder meer ook voor de advisering van technische plannen en de voorbereiding van documenten voor het bekkenbestuur.

Het ambtelijke bekkenoverleg van de Gentse Kanalen vond in 2013 vier maal plaats. Onder meer volgende aspecten kwamen aan bod tijdens de vergadering: Bekkenvoortgangsrapport 2012, opmaak 2^e generatie stroomgebiedbeheerplannen (bekkenspecifieke visie, acties, speerpuntgebieden), advisering 2^e waterbeleidsnota/VMM OP 2015-2019/technische plannen Aquafin, IP's waterbeheerders, terugkoppeling dossier Westlede.

Verder heeft het bekkensecretariaat adviezen geformuleerd met betrekking tot de afwijking van de hemelwaterverordening en een faciliterende/mediërende rol opgenomen met betrekking tot een aantal bekkenspecifieke dossiers.

Tenslotte nam de vaste kern van het bekkensecretariaat in 2013 deel aan overlegstructuren die tot doel hebben om de bekkenwerking over de verschillende bekkens heen te coördineren en af te stemmen, meer bepaald het overleg bekkensecretariaten.

4 Opstap naar 2^{de} generatie stroomgebiedbeheerplannen – bekken specifiek deel

Openbaar onderzoek waterbeheerkwesties, tijdschema en werkprogramma

Tussen 19 december 2012 en 18 juni 2013 lagen enkele voorbereidende documenten van de stroomgebiedbeheerplannen in openbaar onderzoek. Ook het bekkenbestuur formuleerde een advies.

- **Het tijdschema en werkprogramma voor de opmaak van de tweede generatie stroomgebiedbeheerplannen**

De CIW onderzocht de opmerkingen en adviezen, verwerkte ze in een overwegingsdocument (CIW 12 oktober 2013) en neemt de opmerkingen en adviezen in aanmerking bij de verdere voorbereiding van de stroomgebiedbeheerplannen.

- **De waterbeheerkwesties geïntegreerd in de tweede waterbeleidsnota (incl. waterbeheerkwesties)**

Op 20 december 2013 keurde de Vlaamse Regering de tweede waterbeleidsnota (incl. waterbeheerkwesties) goed. De definitieve tekst en het overwegingsdocument opgesteld naar aanleiding van het openbaar onderzoek zijn te raadplegen via www.integraalwaterbeleid.be.

Opmaak bekken specifieke delen tweede generatie stroomgebiedbeheerplannen

In 2013 werd volop verder gegaan met de voorbereiding van de bekken specifieke delen van de tweede generatie stroomgebiedbeheerplannen. Er is gestart met het uitschrijven van de teksten voor de bekken specifieke delen. Voor elk hoofdstuk wordt hiertoe een sjabloon uitgewerkt door een pilootbekken. Dit wordt ook telkens uitgebreid afgetoetst en afgestemd met de overeenstemmende hoofdstukken op stroomgebiedniveau. Daarna volgt het uitwerken van de teksten voor de 11 bekken.

Er is door de bekkenstructuren ook gewerkt aan de opmaak van de actielijsten en de bekken specifieke visies.

- **Maximale actielijsten:** In de eerste jaarhelft werd voor elk bekken een maximale actielijst opgemaakt. Deze lijst geeft een overzicht van alle acties die (op langere termijn) nodig zijn om de goede toestand te behalen voor alle waterlichamen in het bekken. Deze lijst omvat dus ook acties voor de volgende planperiode. Vervolgens werden deze acties geprioriteerd door de bekkenbesturen. Hierna volgde een budgetcontrole door de initiatiefnemers. De actielijsten die op deze manier bekomen werden dienen als input voor de scenario-analyses.
- **Bekken specifieke visie:** de bekken specifieke visie, waarvoor in 2012 de eerste aanzet werd gegeven, werd verder uitgewerkt en besproken binnen de bekkenstructuren.

Aanduiding speerpuntgebieden en aandachtsgebieden

Momenteel is er in Vlaanderen nog bijna geen waterlichaam dat de goede toestand bereikt heeft. Omdat het met de beschikbare budgettaire middelen niet mogelijk is om de goede toestand voor alle Vlaamse waterlichamen te behalen tegen 2021, werd er voor geopteerd om, net als bij de vorige generatie stroomgebiedbeheerplannen, te werken met **speerpuntgebieden**. Dit zijn waterlichamen waar de goede toestand niet ver af is, en waar het, mits gerichte inspanningen, mogelijk wordt geacht om de goede toestand te behalen tegen 2021. Voor het bekken van de Gentse Kanalen werden geen speerpuntgebieden aangeduid. Nieuw is dat nu ook **aandachtsgebieden** werden

aangeduid. Aandachtsgebieden zijn waterlichamen waar een significante kwaliteitsverbetering vooropgesteld wordt om na 2021 de goede toestand te halen of gebieden waar een beduidende gebiedsspecifieke dynamiek aanwezig is of voorzien wordt. Voor het bekken van de Gentse Kanalen gaat het om de waterlichamen Oude Kale, Poekebeek, Zwartesluisbeek, Zuidlede, Brakeleiken en Lieve.

5 Overzicht relevante beleidsbeslissingen en documenten –

Decreet Integraal Waterbeleid gewijzigd

Op 19 juli 2013 **bekrachtigde de Vlaamse Regering de wijzigingen aan het decreet Integraal Waterbeleid**. Het gewijzigde decreet werd op 1 oktober 2013 gepubliceerd in het Staatsblad. Het decreet Integraal Waterbeleid dateert van 2003 en vormt het juridisch kader voor het Vlaamse waterbeleid. Het regelt onder meer de planning, het overleg en de te volgen procedures voor het integraal waterbeleid en het bevat specifieke beleidsinstrumenten zoals [de watertoets](#).

Het gewijzigde decreet vermindert de planlast, optimaliseert het overleg, vereenvoudigt de procedures en bevordert de afstemming met andere regelgeving. De decreetswijziging houdt ook rekening met aanbevelingen uit de resolutie van het Vlaams Parlement over het beheersen van wateroverlast (7 juli 2011) en voert een nieuwe informatieplicht in. Dankzij de informatieplicht zullen kandidaat kopers en huurders duidelijk geïnformeerd worden over de ligging van onroerend goed in overstromingsgevoelig gebied.

Minder planlast

De planningscycli op bekken- en stroomgebiedniveau worden in elkaar geschoven. In plaats van twee stroomgebiedbeheerplannen, 11 bekkenbeheerplannen en een 100-tal deelbekkenbeheerplannen, is er voortaan één stroomgebiedbeheerplan voor de Schelde en één voor de Maas met 11 bekkenspecifieke delen. De waterbeheerkwesties, een voorbereidend document voor de stroomgebiedbeheerplannen, wordt geïntegreerd in de waterbeleidsnota van de Vlaamse Regering. Het jaarlijks wateruitvoeringsprogramma vervangt de huidige 11 bekkenvoortgangsrapporten en maakt meer flexibiliteit in de planning en de uitvoering van de stroomgebiedbeheerplannen mogelijk.

Doeltreffender overleg

Om de slagkracht en de coördinerende rol van de bekkenbesturen te verhogen en de betrokkenheid van de lokale waterbeheerders te versterken, wordt het overleg op deelbekkenniveau in het bekkenniveau geïntegreerd. De waterschappen als afzonderlijke overlegstructuren worden afgeschaft. De waterschapsecretariaten worden in de bekkensecretariaten geïntegreerd.

Het bekkenbestuur wordt opgesplitst in een algemene bekkenvergadering en een bekkenbureau. De lokale besturen worden via de algemene bekkenvergadering rechtstreeks in het bekkenbestuur vertegenwoordigd. Het bekkenbureau stuurt het bekkensecretariaat aan, bereidt de documenten voor en organiseert gebiedsgericht en thematisch overleg. De algemene bekkenvergadering volgt het werk van het bekkenbureau op en bekrachtigt het. Beide organen worden voorgezeten door de provinciegouverneur en ondersteund door het bekkensecretariaat.

Informatieplicht over de ligging in overstromingsgevoelig gebied

Een belangrijk nieuw instrument in de aanpak van wateroverlast is de verplichting om kandidaat kopers en huurders te informeren of de grond of woning al dan niet in overstromingsgevoelig gebied ligt. In de overstromingsgevoelige gebieden gelden vaak specifieke bouwverplichtingen of –beperkingen. Dankzij de informatieplicht kan de kandidaat-koper of kandidaat-huurder weloverwogen beslissingen nemen en worden onaangename verrassingen vermeden. De informatieplicht geldt ook voor vastgoed in afgebakende overstromingsgebieden en afgebakende oeverzones en wordt via een waterparagraaf opgenomen in vastgoedaktes.

Vervoltraject signaalgebieden

In de aanpak tegen wateroverlast keurde de Vlaamse Regering op 29 maart 2013 een **conceptnota signaalgebieden** goed. De conceptnota volgt uit de korte termijnactie signaalgebieden van het groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen.

Signaalgebieden zijn nog niet ontwikkelde gebieden met een harde bestemming, maar nuttig voor het watersysteem onder andere dankzij het waterbergend vermogen ervan. De signaalgebieden werden aangeduid in de bekkenbeheerplannen.

Via de conceptnota kreeg de CIW de opdracht om per signaalgebied een **voorstel tot verdere aanpak** voor te leggen aan de Vlaamse Regering. Als de ontwikkeling van het signaalgebied een negatief effect heeft op het watersysteem en/of er een hoge kans op overstromingen is, zullen bijkomende maatregelen voorzien worden of zal een nieuwe functionele invulling (eventueel herbestemming) voor het gebied voorgesteld worden. Voor de 68 signaalgebieden die al door de bekkenbesturen getoetst werden, werden de voorstellen eind 2013 aan de Vlaamse Regering overgemaakt.

Eveneens in uitvoering van de conceptnota signaalgebieden, bereidde de CIW een ontwerp van **omzendbrief** voor. De omzendbrief bevat zowel richtlijnen voor de vergunningverlener en planopmakende overheden die verantwoordelijk zijn voor de toepassing van de watertoets, als richtlijnen voor de waterbeheerders die advies verlenen in het kader van de watertoets. De richtlijnen maken telkens een onderscheid tussen de signaalgebieden waarvoor de Vlaamse Regering al een vervoltraject heeft goedgekeurd en de signaalgebieden waarvoor dit nog niet het geval is.

Nieuwe gewestelijke stedenbouwkundige verordening hemelwater goedgekeurd

De Vlaamse Regering heeft op 5 juli 2013 een nieuwe gewestelijke stedenbouwkundige verordening over hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater definitief goedgekeurd.

De nieuwe verordening is een aanzienlijke verstrenging van de huidige regelgeving:

- Elke constructie of verharding groter dan 40m² zal aan de verordening moeten voldoen.
- De meeste constructies zullen over een infiltratievoorziening moeten beschikken.
- Nieuwe gebouwen en woningen groter dan 100m² zullen een hemelwaterput van minimum 5.000 liter moeten voorzien. Dat is aanzienlijk groter dan de 3.000 liter die momenteel als minimum geldt. Voor percelen kleiner dan 250 m² wordt een uitzondering gemaakt en bij beperkte uitbreiding en verbouwing is geen nieuwe put vereist.
- Bij nieuwe verkavelingen zullen collectieve infiltratievoorzieningen verplicht worden.

De nieuwe gewestelijke stedenbouwkundige hemelwater verordening is van kracht sinds 1 januari 2014. De strengere hemelwaterverordening kadert in de globale CIW-evaluatie overstromingen 2010 (GEOS) en de resolutie wateroverlast van het Vlaams Parlement. Ze werd voorbereid binnen de werkgroep Waterzuivering van de CIW. Een informatiebrochure over de nieuwe verordening is in voorbereiding.

U kunt de tekst van de verordening raadplegen via [de website van Ruimte Vlaanderen](#).

Bijlage 1: Stand van zaken uitvoering acties optimalisatieprogramma VMM voor de bovengemeentelijke waterzuiveringsinfrastructuur

Cf. actie A89 BBP "Verder opmaken en uitvoeren van het OP voor de bovengemeentelijke saneringsinfrastructuur en het subsidieprogramma voor de gemeentelijke saneringsinfrastructuur van het bekken" omvat deze actie volgende investeringsprojecten.

Actie nr.	Status	Project-nr	Projectomschrijving	Actuele raming
Actie 89 - Bekkenbeheerplan Gentse Kanalen	Indicatief geprogrammeerd	20.271	Collector Desteldonk Zaffelare (of kleinschalige zuivering)	5.040.640 €
		22.030	Aansluiting Axelvaardeken	546 €
	TP-fase	20.003B	Riolerings- en wegeniswerken Bruggesteeweg, Wingenesteeweg (Klaphulle)	1.432.362 €
		20.003C	Riolerings- en wegeniswerken Brandstraat (Doomkerke)	1.562.876 €
		20.090	Sanering Oost-Eeklo: Collector Rijkestraat - Koning Albertstraat	1.573.913 €
		20.640	Aansluiting Meigem	2.785.933 €
		22.077	Collector Prins Boudewijnlaan	1.297.707 €
		TP goedgekeurd	21.260B	Collector John Kennedylaan Fase 2 - Noordelijk deel
	20.476		Aansluiting Vinkt of plaatselijke zuivering	1.029.765 €
	21.692		Collector Maria Hendrikaplein - Kon. Albertlaan	687.408 €
	21.908		Afkoppeling Kloosterstraat	441.420 €
	21.927		Afkoppelen Hindeplas fase 2 (wijk Elslo)	1.515.795 €
	22.028		Aansluiting Heimolen op RWZI SintNiklaas	628.234 €
	22.065		Afkoppeling Kraaigemstraat	144.092 €
	20.632A		Sanering Sint-Kruis-Winkel - Doortocht Dorp en Winkelwarande, A. De Smetstraat en Jozefienenstraat	3.536.592 €
	20.632B		Sanering Sint-Kruis-Winkel K. Bauwenstraat en Rapenburgstraat	570.976 €
	20.269		Aansluiting Rechtstraat	4.267.445 €
	20.003A		Riolerings- en wegeniswerken Bruggestraat, Pensioonaatstraat	1.904.191 €
	20.639		Aansluiting Poesele	1.754.257 €
	In uitvoering		21.260A	Collector John Kennedylaan Fase 1 - Zuidelijk deel
		20.909	Landelijke zuivering Waterland-Oudeman (Ontwerpcap. 300 IE)	617.525 €
		21.892	Afkoppeling Booiebos	643.456 €

Actie nr.	Status	Project-nr	Projectomschrijving	Actuele raming
	Uitgevoerd	93.447B	Collector Verbindingskanaal Fase 1 - Afvoeren vervuilde grond	29.231 €
		20.084	Collector Kaprijke - Bentille of plaatselijke zuivering Bentille (onder voorbehoud van volledige sanering Bentille)	1.391.174 €
		20.091	Collector Kerkbrugge - Langerbrugge	1.419.712 €
		20.115A	Collector Muide - Voorhaven -Grootdok, deel Londenstraat	882.474 €
		20.115B	Collector Muide - Voorhaven -Grootdok	4.609.167 €
		20.410B	Collector Zuid Deel B	594.652 €
		20.930	Afkoppelen waterlopen Kapelstraat - Driegaaiehoek	4.160.548 €
		20.937AB	Aansluiting Zwijnaarde - deel A	2.617.968 €
		20.937AC	Aansluiting Zwijnaarde - deel A - renovatie PS Hondelee	251.981 €
		20.937B	Aansluiting Zwijnaarde - deel B	876.153 €
		21.113	Aansluiting Noordhoutstraat	236.076 €
		99.445	Collector Vlaamse kaai - Jan Delvinlaan	3.677.054 €
		20.207	Collector Lochristi	1.627.635 €
		20.004	Collector Kruiskerke-Ruiselede	1.072.053 €
		20.346	Verbindingsriolering Heirweg - Bosdorp - Heimeersstraat	2.465.413 €
		20.810	Prioritaire riolering Meienbroek - Beekstraat	1.059.127 €
		20.886A	KWZI Sint-Laureins - Sint-Jan-in-Eremo (Boerekreek)	372.831 €
		20.886B	Riolering naar KWZI Sint-Laureins - Sint-Jan-in-Eremo (Boerekreek)	1.225.555 €
		20.947A	PS + PL Ketelvest, deel Martelarenplein	51.939 €
		20.947BA	Persleiding Ketelstraat	68.504 €
		20.974BB	Pompstation + overstort Ketelstraat, deel pompstation Kruisbulckstraat	131.140 €
		21149A	Sanering Stekenevaardeken	1.492.374 €
		21.474	Aansluiting Ledeberg	790.416 €
		21.541	Overstortleiding Groenstraat - Wittoucklaan	1.413.628 €
		20.811	Verbindingsriolering Centerloop	1.521.834 €
		20.910	Plaatselijke zuivering Watervliet (Ontwerpca. 850 IE)	1.039.830 €
		21.658	Aansluiting Suikerkaai	449.719 €
		21.699	Aansluiting Meierij	504.381 €
		97.474	Riolering Heirweg - Damstraat	2.128.508 €
		21.471	Afkoppelen bron Kleitstraat en waterloop Daalmstraat	1.063.478 €
		20.270	KWZI Overslag	645.845 €
		20.698	RWZI Stekene (Fase 2)	3.555.253 €

Actie nr.	Status	Project-nr	Projectomschrijving	Actuele raming	
Actie 89 - Bekkenbeheerplan Gentse Kanalen	Uitgevoerd	21.991	Afkoppeling Hundelgemsesteenweg via Eikemolenweg	1.457.160 €	
		21.996	KWZI Lokeren-Doorslaar	1.051.802 €	
		21.997	Toevoerleiding KWZI-Lokeren-Doorslaar	475.378 €	
		21.999	Verbindingsriolering Waterland-Oudeman	546.387 €	
		22.008	Pompstation en toevoerleiding KWZI Overslag	416.412 €	
		20.202	KWZI Daknamdorp	654.592 €	
		22.031	KWZI Sint-Margriete	659.781 €	
		22.041	Sanering afvalwater Patronagiestraat	119.854 €	
		22.057	Afkoppeling grachtinlaten zuidwest Ruisselede	669.479 €	
	Gesplitst	21.927	Afkoppelen Hindeplas fase 2 (wijk Elslo)	0 €	
		21.260	Collector John Kennedylaan	0 €	
		20.947B	PS + PL Ketelvest, deel Ketelstraat	0 €	
		20.003	PS + PL Doomkerke - Ruisselede	0 €	
		20.632	PS + PL voor aansluiting Sint-Kruis-Winkel	0 €	
	Stopgezet		21.993	Optimalisatie Augustijnevaardeken	0 €